Рік II. …второк 11. березня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня; крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-39
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten“ — Tageszeitung.
Administration; Reichsstrasse 34.
Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і закордоном:
місячно . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки = 2 зол.
5 чеських корон = 1 зол.

Великі атаки на Лондон

БЕРЛІН, 10. III. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:**

Підводні човни затопили 18.000 тон ворожого торговельного тонажу.

Минулої ночі німецьке летунство незвичайно сильно атакувало більшими летунськими одиницями портові уладження і корабельні майстерні Лондону. Атаки були успішні. Доказом цього стали більші і менші пожежі та вибухи.

Дальші успішні атаки німецького летунства зверталися проти летовищ на північ від Лондону, на побережжі східньої Шкотії і на островах Оркней. Бомби знищили ганґари і схоронища. Кілька бомб поцілило портові уладження у Портсмавтс.

Німецьке летунство затопило британський торговельний корабель містоти 10.000 тон, що плив під охороною каналом св. Юрія. Корабель пішов на дно впродовж кількох хвилин після вибуху бомби на його чердаку. Німецькі літаки атакували на Атлянтику і біля південно-східнього побережжя Анґлії два транспорти під охороною. Німецькі бомби поцілили два великі торговельні кораблі. Після того вони перехилилися на бік.

Німецькі боеві літаки, що діють у Киренаці бомбардували британські панцирні вози на захід від Аленґель-Ґад.

Вороже летунство скинуло бомби на зайняті простори, але не спричинило ніяких таких шкід, щоб їх варто згадувати.

У звязку з осягами німецьких скоробіжних човнів, що їх вчора подав німецький военний комунікат, повідомляють, що особливо відзначилися швидкобіжні човни під проводом капітана корвети Петерсена, капітана Бірнбахера і поручника Вупермана.

У стежних летах над південно-східнім побережжям Анґлії відзначилася залога одного стежного літака у складі: поручника Шофера, фельдфебля Новаковського, фельдфебля Рістіґа і ґефрайтера Шуберта.

Военний комунікат з 8. III. повідомив про успішну атаку на заведення военного промислу у Брістолю. Тоді відзначилася залога у складі: поручника Льомана, старшого фельдфебля Бекмана, штабового фельдфебля Кестера, штабового фельдфебля Траґесена і ґефрайтера Гая. Повища залога вирізнилася у ряді інших спадних летів.

—o—

Фірер у ґен. фельдмаршала Кайтеля

БЕРХТЕСҐАДЕН, 10. III. — Канцлер Гітлер як Фірер і найвищий вожд збройних сил відвідав у неділю ґенерала-фельдмаршала Кайтеля і склав йому побажання з приводу його 40-літньої військової служби. При тій нагоді Фірер передав ґен.-фельдмаршалові Кайтелеві свій портрет з дуже сердечною присвятою.

Бої у Греції — атака на Мальту

РИМ, 10. III. — **Головне Командування Італійської Армії подає:**

На грецькому фронті італійські війська відбили ворожі атаки на 11-ту італійську армію. Ворог потерпів дошкульні втрати.

Італійське летунство дуже сильно бомбардувало і обстрілювало скорострільним вогнем ворожі становища, батерії гармат і війська. Італійські бомби попали у важні ворожі оборонні бази.

У північній Африці італійське летунство бомбадрувало ворожі становища у Бенґазі й ворожу летунську базу в Киренаїці.

У східній Африці вдалося одному італійському відділові заатакувати і розбити ворожий відділ, що діяв в околиці Керен.

На сомалійському фронті італійські літаки бомбардували британські вантажники й панцирні вози.

Ворожі літаки бомбадрували одну місцевість в Еритреї, але вони не спричинили ніяких шкід ані втрат у людях.

Боеві літаки німецьк. летунського корпусу перевели бомбардування військових обектів на Мальті.

—o—

Сіям прийняв пропазиції Японії

ТОКІО, 10. III. — На мировій конференції в Токіо делеґація Сіяму (Тайлянду) прийняла арбітражні пропозиції, що їх висунула Японія. Відповіді Франції, що висловила згоду щодо засадничих точок японських пропозицій, сподіються в кожній хвилині. Договір підпишуть найпізніше в понеділок.

Мін. Матсуока склав минулої суботи, 8. ц. м., цісареві звіт з переговорів між Сіямом та Індокитаем. Опісля міністр відбув нараду з директорами департаментів міністерства закордонних справ, яких поінформував про хід подій.

—o—

Міністр закорд. справ Японії іде до Берліна

БЕРЛІН, 10. III. — У найближчому часі сподіються в Берліні приїзду міністра закордонних справ Японії, Матсуока, якого запросив уряд Німеччини. Мін. Матсуока обговорить в Берліні різні проблеми, що виринають зі співпраці, що спирається на основі пакту трьох. По цих нарадах мін. Матсуока поїде до Риму.

Два роки протекторату Чехії і Моравії

(Від нашого кореспондента)

Прага, у березні 1941.

13. березня 1938 р. сталася велика історична подія, проти якої даремне асекурувалися версайські переможці у своему мировому диктаті: цією подією був „аншлюс“ — себто: зеднання в одну державну цілість двох віток німецького народу. З „аншлюсом“, після девятьнадцятилітнього животіння, заникла маленька карликова — економічно й політично залежна від ласки Лондону й Парижа, „самостійна“ республика, що її при житті ввесь час штучно підтримували західно-европейські держави, Франція та Анґлія. За Австрією рік пізніше втратила свою самостійність чехословацька республика, а кілька місяців після того зникла з політичної мапи Европи поверх тридцятиміліонова польська держава.

З приеднанням Австрії Німеччина, поминаючи всі інші моменти чуттевого, історичного й культурного характеру, здобула також великі стратеґічно-політичні користи. Перш за все зникли причини для непорозумінь з ідеольоґією — спорідненою своєю південною сусідкою Італією. Далі, Німеччина ввійшла в безпосередній стик з іншими державами південної Европи та поширила значно свій вплив на цілий Балкан. Що ж торкається Чехословаччини, то тим самим її ґеоґрафічне положення яке і за „нормальних“ часів не було блискуче, тепер значно погіршилося.

Не було найменшого сумніву, що в такому стані Чехословаччина довго не видержить. Було тільки питання часу, коли це станеться. Катастрофа ЧСР прийшла, як і треба було сподіватися, з моментом порушення в усій повноті судето-німецького питання на конференції у Мінхені, коли Франція й Анґлія, не будучи ще тоді приготованими до війни з Німеччиною, порадили чехам добровільно відступити Судети Німеччині, а з іншими своїми сусідами, Мадярщиною і Польщею, також порозумітися щодо своїх границь.

На протязі часу з 1. по 10. жовтня чехословацька влада стягнула свої уряди й військо з судетських земель, заселених німцями, а після віденського арбітражу вона мусіла звільнити значну частину земель Словаччини й Закарпаття в користь Мадярщини. Польща, користаючи з тяжкого положення своєї сусідки ЧСР — обсадила частину Шлеська (Заользе). Таким робом за короткий час Чехословаччина втратила коло третину свого населення і державної території, великі природні багатства, низку промислових обектів, головні електрівні, які постачали електричну енерґію для краю, а в тім числі і для столиці. Не було змоги безпосередньо комунікуватись не тільки з окремими частинами республики та — бувало — щоб дістатися з одного чеського повіту до другого, треба було в деяких місцях переїздити крізь чужу територію.

Незабаром почалася в ЧСР агонія, яка появилася перш за все у формі гострого конфлікту, що повстав між Словаччиною і Карпатською Україною з одної сторони та Прагою — з другої. День 14. III. 1939 р., був днем смерти чехословацької республіки.

Після того, що сталося, президентові Гасі не залишився інший вихід, як негайно ввійти в безпосередній контакт з Берліном і попробувати там договоритися з німецькою владою про долю рештків ЧСР — Чехії і Моравії. Так воно й сталося. Порозуміння між президентом Гахою і канцлером Гітлером відбулося в Берліні вночі з 14. на 15. березня 1939 р., в силу якого 15. III. рано німецьке військо почало обсаджувати чеський край. Другої днини до Праги прибув канцлер Гітлер, де на праському замку підписав акт про створення Протекторату Чехії і Моравії.

Таким чином перестала існувати друга мала держава — Чехословаччина. Як Австрія, так і Чехія та Моравія, без одного вистрілу, без пролиття крови ввійшли до складу Великої Німеччини. Споглядаючи з історичної перспективи на долю Польщі — чехи мусять дивитися на рішення през. Гахи — як на мудрий політичний акт, що зберіг ненарушно чеську культуру та дав чеській нації змогу жити й розвиватися — у скромніших, але певніших розмірах.

Д. К.

—o—

Бережім своє здоровля

(Від нашого кореспондента)

Над Сяном, у березні 1941.

У княжому Сяноці — осередку всього життя українців, що живуть на рідній землі на захід від Сяну, — відбувається подія за подією. Недавно мали ми рідку нагоду побачити тут, у місті, правдиве лемківське село і почути прастарі пісні. Тепер від 1. до 3. березня ц. р. відбувся тут курс під гаслом „Бережім своє здоровля“, що його влаштовано заходом Секції Народнього Здоровля при УДК і Секції Господинь при „Сільськім Господарі“. Значіння цього курсу превелике, бо знаємо, що справа особистої і загальної чистоти по наших селах виглядає не найкраще. Курс у Сяноці відбувався у великій салі УДК з такою програмою: причини недуг і боротьба з ними та плекання немовлят із практичним показом — викладав д-р Ганьківський й А. Ганьківська; поміч у наглих випадках і про туберкульозу: д-р В. Каранович; гігієна жінки: д-р Парфанович; чому боремось з алькоголем: б. сен. О. Кисілевська та про Кооперативи Здоровля: Уляна Дида. — Ось кілька даних і фрагментів з цього курсу.

*

Зацікавлення курсом було по всіх наших селах велике. Приїхали на курс наші жінки здебільша сільські господині аж із 67-ох сіл. Приїхали й жінки з гірських сіл, що їм треба було їхати до Сянока понад 110 км. і треба було багато кільометрів іти пішки. А знаємо, які тепер на провесні дороги в наших горах! З одного тільки села Ялин прибуло понад 20 жінок-селянок, що їх привела жінка місцевого пан-отця. Більша частина тих усіх жінок із Сяніччини прийшла сюди пішки.

*

Підчас цілого курсу була простора саля УДК переповнена, а в неділю 2. березня не було взагалі вільного місця, бо тоді прийшло на курс майже 300 жінок-селянок. Це ж направду кількість, що її ніхто, навіть найбільші оптимісти, не сподівалися. Одна наша господиня, десь з Петрової Волі біля Буківська, заявила з гордістю по закінченні курсу: „Я приїхала здалека і тільки на дорогу витратила понад 40 зол., але не жалую і дуже радо приїду знову на такий курс“. А сьогодні 40.— золотих на селі — це великий гріш і видаток.

*

Було багато труду зі зорґанізуванням самого курсу. Секція Господинь працювала багато, розсилаючи обіжники та інструкції. Використано і прихильність шкільного інспекторату, що дуже радо йде в таких справах на руку й дав потрібне припоручення для шкіл, та відпустку для учительок, що є провідницями жіноцтва на селах. На цьому місці слід згадати, що на цих теренах є вже до 30 Секцій Господинь, що мають уже понад 1.200 своїх активних членок. Тільки в одному селі Прусік біля Сянока зголосилося на перший поклик до праці 75 жінок! Треба також сконстатувати цікавий факт, що жінки на селі скоріше і лекше беруться до праці, ніж мужчини, хоч жінка на селі в зимових місяцях більше перетяжена працею, ніж мужчини.

Жіноча Секція при УДК у Сяноці подбала про потрібні харчеві приділи, опал та інші справи. Протягом курсу вчдано понад 300 обідів і кількасот шклянок чаю. Один обід коштував 0.50 зол., (словами: пів золотого!), а шклянка чаю 10 сот.! Це в сучасну пору — просто неймовірне і потраплять щось подібного зробити тільки жінки.

*

Не хочемо перебільшувати великого значіння і висліди цього першого курсу „Бережім своє здоровля“. Одначе кожний українець і українка, які бодай трохи знають українське село, признають, що таких курсів треба б більше, далеко більше і треба їх улаштувати всюди там, де тільки поблизьку живе наш лікар, чи хтось, який цією справою міг би зайнятися. Жіноцтво на селах відчуло і зрозуміло значіння зорґанізованої праці і горнеться до своїх жіночих орґанізацій, але, на жаль, маємо дуже мало жінок-інструкторок, які могли б цю працю по селах повести. В багатьох селах дружини священиків і наші учительки ведуть якслід працю між українським жіноцтвом, але дуже багато є таких сіл, де нема кому праці повести. Тимчасом по чужонаціональних осередках живуть тисячі українок, яких нам тут, на рідній землі, так бракує...

Юрій Таркович.

Історична пригадка

В 44. числі „Краківських Вістей“ у репортажі п. н. „З віденських мініятюр“ заторкнено питання про Розумовських у Відні. Питання настільки цікаве, що гадаю не від речі буде спинитися на ньому трохи довше.

Олексій Розумовський, син реєстрового козака з села Лемешів у Чернигівщині, дістався до царської капели в Петербурзі. Незвичайний красунь, з дуже гарним голосом, подобався царівні Єлисаветі, донці царя Петра I. і, коли вона стала царицею, обвінчалася з ним потайки, зробила його фельдмаршалом і ґрафом римського цісарства. Олексій Розумовський, чоловік добрий, тактовний і український патріот, умів настроїти свою жінку-царицю прихильно до України. Вона згодилася на відновлення гетьманату. Кандидатом призначено брата Олексія Розумовського, Кирила (* 1724 р.), що вихований був на великого пана й учився за кордоном. В лютім 1750 р. з небудь якою парадою відбувся його вибір на гетьмана. Весною 1751 р. він дістав від цариці гетьманські клейноди, ордер св. Андрія і царську грамоту. Під його владу піддано також Запорожську Січ і на Україні відновлено устрій, який був перед 1722 р.

Гетьман Кирило Розумовський збудував величаву палату в Батурині, жив мов якийсь володар і носився з думкою оснувати у своїй улюбленій столиці університет. Була це людина дуже освічена й дотепна. Дотепи його ходили по Росії до недавна. Але ні хитрий, ні передбачливий він не був. Легко довіряв людям, особливо свому колишньому учителеві, а пізніше дорадникові ґр. Теплову. Він то мабуть і став спричинником катастрофи гетьмана Розумовського, бо, кажуть, що не хто інший лишень Теплов намовив старшин, щоб подали до нової цариці, Катерини II., прохання зробити гетьманську булаву дідичною в роді Розумовських. Сталося це 1763 р., а вже 1764 р. гетьман буцім то добровільно попросив царицю, щоби звільнила його з важкого й небезпечного уряду гетьманського. Цариця пішла гетьманові назустріч, його звільнено, наділено велитенською, на тодішні часи, пенсією 60.000 рублів і дуже великими маєтностями (Гадяцький ключ і Биківська волость), але нового гетьмана вже не вибрано. Останній гетьман України Кирило Розумовський помер 1803 р. Його син, Андрій (1752-1836 рр.) був російським амбасадором у Відні. Одружився з ґр. Єлисаветою Тгун якої сестри одна була дружиною лорда Кавілляма, друга Карла Ліхновського. Таким чином Андрій Розумовський був посвоячений з тодішною європ. маґнатерією, а в його розкішній палаті у Відні скупчувався світ дипльоматичний і мистецький. На славних четвергових вечорах у Розумовських грав відомий віденський квартет (Шупанціґ, Лінке, Сіна і Вайс), а придворні співаки Розумовського співали українські пісні. Бував тут також великий Бетовен, що деякі зі своїх ґеніяльних творів присвятив Ліхновським та Розумовським, звязуючи таким чином їх імена зі своїм безсмертним іменем. Вечорам у Розумовських треба також мабуть завдячувати ті рефлекси української музики, що бренять у деяких архитворах Бетовена. До світової війни жило ще двох нащадків Розумовського. Вони почали були відновлювати величаву палату свого предка в Батурині, але молодший з них згинув у боях, як австрійський старшина кінноти, а старший, що мав великі маєтности на Моравах, перебував у своїй палаті у Берні, де відомий був як філянтроп, що особливо щиро опікувався бідною молоддю. Це останній із нащадків гетьманського роду Розумовських.

Життя в палаті амбасадора Андрія Розумовського у Відні змалював Юрій Косач у своїй прегарній історичній картині „Вечір у Розумовського“, (Літ. журнал „Ми“, літо, 1934 р.). Розумовський і тодішня дипльоматія, ґрафиня Єлисавета Розумовська у вінку визначних жінок, Бетовен і мистецькі питання, тривога про долю бідолашнього прінца д'Анґієна, а над тим усім гнітуча тінь Наполеона, — все воно під мистецькою рукою Косача стає перед читачем, мов живе.

Б. Л.

—o—

— НОВОІМЕНОВАНИЙ японський амбасадор у Берліні ген. Ошіма склав вінок на могилі полеглих героїв у Берліні. Опісля перед ним і військовим командантом Берліна продефілювала почесна сотня.

— АНҐЛІЙСЬКИЙ военний суд у Єрусалимі засудив на смерть 4 арабських провідників. Підчас відчитування присуду дійшло до демонстрацій арабів у будинку суду. Поліція відкрила вогонь і постріляла багато осіб. Опісля відбулися масові арештування.

— ПІШОВ НА ДНО британський торговельний корабель »Спейбенк«, містоти 5.154 тон.

—o—

Відень слухає ґубернатора д-ра Вехтера

(Від нашого кореспондента)

Я ще сьогодні під враженням того відчиту, якого майже ніхто не реклямував і який я був би ось-ось прогавив, як би не товариш, що показав мені про нього новинку в ґазеті. Це враження від велитенської салі „Колеґіюм максімум" (більш, ніж 1.000 місць), що була виповнена вщерть добірною публикою, серед якої було безліч партійних та міських достойників, військові й уся майже інтелектуальна верхівка Відня. Прелеґент промовляв в рямцях циклю „Велика Німеччина" на запросини Адміністраційної Академії.

Стою на балконі, втиснений між публику. Крім мене, на жаль, нікого з українців, хоч як це дивне. Предсідник Академії витає прелеґента, підчеркує, що це віденець з крови звязаний з містом над Дунаєм своєю працею в націонал-соціялістичному підпіллі, один з чільних опісля творців новго, бронзового Відня.

Подякувавши перш-усього Відневі від Ґен. Ґубернатора мін. д-ра Франка за запросини на відчит про Ґ. Ґ. — невідому багатьом землю, прелеґент оповів, щоб нав'язати контакт з публикою, дещо про себе: згадав про свою втіху, що може говорити до земляків та про те, як він, діставши від Фірера доручення орґанізувати адміністрацію обсаджених земель, станув перед завданням, що його треба було орґанізувати від первопочинів, від вибору співробітників та закупу необхідних матеріялів, що автом, цілою кольоною, вирушили з Відня, виписавши собі на власних машинах перепустки в зайнятій щойно нім. військами терен. В цій ґрупі товаришів праці з Відня, серед якої були фахівці, але теж і стеноґрафістки, зі смішною проти величі завдань сумою 20 тис. марок у залізній скриньці, прибув д-р О. Вехтер до Кракова, де вже був відпоручник Фірера для окупованих земель, др Сейс-Інкварт, і де призначено йому та його ґрупі палату Потоцького. Краків мав тоді особливий вигляд, адміністрація не істнувала, комунікаційні і звязкові труднощі спинювали кожний крок, навіть осередок управи, уряд Ґубернатора, треба було починати орґанізувати від призбирування столів і крісел.

А край? Якщо термін „польніше віртшафт" мав своє оправдання в питомій польській господарці вже підчас миру, то тепер ця господарка була рівна зерові. Понад б. польські землі перевалилося три армії: польська, що відступаючи, все нищила, німецька, що в наступі мусіла також неодне в боях зруйнувати, і врешті совітська. Комунікація майже не істнувала. Поляки забрали, втікаючи, трохи не всі льокомотиви, самоходи та автобуси, порозвалювали мости, стації потерпіли від бомб. Банки були пусті, у фабриках стояли розмонтовані машини, 80% робітників було або в війську, або приневолено їх податись за польською армією. На полях стояли ще збіжжя й окопові рослини, крамниці були зачинені, або розграблені, а розбиті шляхи не дозволяли позасобити населення хоч би в найконечніше — сіль з Бохні й нафту з басейну Коросно-Ясло. До того ж у терені кишіло від банд: Польща, що вже до війни стояла на першому місті в Европі щодо злочинности, звільнила около 80 тис. злочинців з вязниць, скрізь швендались ватаги, що крали й ґрабували, у Криниці, напр. з усіх майже віль пропало влаштування. До того ж населення охопила інфляційна паніка й побоюючись, що зі золотим станеть в окупованих областях те саме, що сталося з ним у СССР, намагалося віддалити від себе гроші та купувати все, що попало під руки — у висліді доріжня і спекуляція. Не істнувала також майже на місцях польська адміністрація і її доводилося установляти наново, услід за походом армії, творючи адміністративні ґрупи з 5 німців, серед дуже несприятливих обставин.

Основою нового ладу в Ґ. Ґ. став декрет Фірера про Ґ. Ґ. з 12. жовтня 1939 р., яким ці терни підчинено безпосередньо Берлінові, та настановлено заступником Фірера для них Генерального Ґубернатора мін. д-ра Франка. Д-рові О. Вехтерові призначено, як ґубернаторові, адмініструвати краківською областю, що рівна простором Словаччині. Кожне ґубернаторство складається з черги з 10 повітів, дуже великих, нераз більше, як цілі німецькі „ґав".

Структурно належить Ґ. Ґ. до тяжких теренів. З одного боку залишилися в його межах области, які виказують майже густоту Німеччини (135 на 1 кв. км., у Німеччині 140) та при повній карловатости сільгосподарств і відсутности промислу, є економічно незвичайно убогі, з другого різноманітність населення і рівень його культури ставляє непосильні завдання. Треба вести окрему національну політику щодо поляків, окрему щодо 2 міліонів жидів, окрему щодо біля 800.000 українців.

Та німецька управа Ґ. Ґ. не спинилася перед труднощами. Сказавши собі, що тут мусить запанувати лад, вона кинула в цей терен усі свої орґанізаційні засоби, перш за все чинники безпеки.

З черги прелеґент обговорив такі ділянки прилюдного життя у Ґен. Ґубернаторстві: 1) комунікація, 2) прохарчування, 3) промисл, 4) фінанси, 5) служба здоровля. Переходячи до національної політики, прелеґент звернув увагу, що терен Ґен. Ґубернаторства пережив в 1939—40 рр. три мандрівки: звільнених з війська, потім польських втікачів, що вертались пішки, врешті поворотців зі Совітів.

Зясувавши труднощі жидівської та польської проблеми (цієї останньої — головно через прикметний полякам нахил до романтики та брак почуття реалізму) ґубернатор д-р Вехтер присвятив один уступ українцям: „Українці — говорив ґубернатор — виказали себе спокійним і справді працьовитим елементом у відбудові власного життя".

Ґен. Ґубернаторство — ствердив прелеґент — має стати постійною забезпекою Німеччини зі Сходу, а в цій ролі воно мусить бути підтягнене до рівня самої Німеччини, вже хоч би до тому, що придбано його коштом німецької крови, що минуле цих земель німецьке і що поляки виявили себе нездібними тут, на цій землі, навіть маючи державу, творити краще життя „Я особисто — закінчив ґубернатор др Вехтер свій виклад — тішуся, що закладаю з моїми співробітниками перші основи під краще майбутнє цих земель. Живемо спільною працею і спільною журбою, але маємо і спільні втіхи. Приємно працювати на висуненій стійці, приємно зустрічати щоденно сонце, яке сходить над Бескидами й Карпатами".

Так виглядає виклад ґуб. дра Вехтера в головніщих основах. Як можна зорієнтуватись, був він незвичайно багатий матеріялом, а добра дикція прелеґента і його свобода в контакті з салею тримала слухачів у постійній увазі більш годину, причому оплески часто перебивали промову. А. К.

—o—

БОГДАН ЛЕПКИЙ 37)

Крутіж

(Історичні малюнки з часів гетьмана Виговського).

„Простіть, ваша милість", — почав Босаковський, — „що я вас під віз посадив, а тепер, будь ласка, ще скиньте оцю чорну хламиду. — „Та-ак!" — і услужно та вправно, ніби нічого більше в житті й не робив, лиш послугував жінкам, поміг Нечаєвій вилізти з чернечої ряси.

„Кажіть, що хочете", — жартував, — „а вам таки в світській одежі куди краще. Не на черницю вас Бог створив, ой — не на черницю!"

„Або я знаю навіщо", — відповіла байдуже.

„На гетьманову доньку, а то й на гетьманиху", — промовив Босаковський, не скриваючи свого захоплення її красою.

Тимчасом посли від селян надходили. Ті самі старі господарі, що до них Босаковський перед хвилиною промовляв.

„Сідайте, батьки, милости просимо!"

Поприсідали, ще й киймами попідпирали бороди, буцім у присюди пускались, а Босаковський почав:

„Ну, кажіть, як же воно буде: пустите мене, чи ні?"

„Не пустимо до села. Як хочете, то проїзджайте мимо".

„А як те ваше село зветься?"

Селяни переглянулися.

„Питаюся, як ваше село зветься?"

Тихо.

„Глухі?"

Покашлювали, а потім один:

„А вам навіщо знати?"

„А на те, щоб почислитися з вами, якщо ви захотіли б нам кривду зробити. Бо не гадайте, що ми хто-будь".

„Бачимо. З ким-будь ми й не возилися б так довго".

„І не гадайте, що ми на ваше село такі цікаві".

„І того ми не гадаємо, пане".

„Але, кажу вам, що спішимось і тому хочемо переїхати мирно".

„Не спиняємо вас. Ідіть, куди вам треба".

„А не нападете на нас ззаду?"

Дядьки мовчали.

„Ото-ж то й є. Тому ваше село мусить нам заставників дати. Якщо без пригоди минемо ваші межі, тоді й відпустимо їх, а як ні, то..."

І не докінчив.

„Що ж ви на це?"

Мовчали.

„Що ж ви на це?" — повторив Босаковський голосніше.

„Або ми знаємо, що? Треба б поспитатися в цілої громади. Як громада, так і ми".

„То ви такі посли?" — розсердився Босаковський. — „То з такими мандатами ви до мене прийшли, пси б вам писки лизали!"

Знову мовчанка, і то довга.

Босаковському терпцю не ставало.

„Знаєте, люди, що?"

„Що, пане?"

„Хай вас чорт візьме разом із вашими розумами дурними, і з бебехами усіми! Ідіть собі геть і не нарікайте на мене. Зроблю, що сам захочу".

(Далі буде).

З голосів преси

Америка встряває

Уошінґтонський кореспондент найбільшого мадярського щоденника „Мадяршаґ" прислав сензаційну вістку про нахабну інтервенцію американського президента Рузвелта в югославянського уряду в користь Англії. **„Дойче Альґемайне Цтґ"** передає цю вістку за мадярським часописом:

»14. лютого попросили телефонічно югославянського посла Фотіча в Уошінґтоні, щоб неспостережно, пізнім вечором навідався до приватного помешкання державного підсекретаря Сумнера Велиса, де відбере особистого листа през. Рузвелта до князя-реґента Павла. Сумнер Велис повідомив при цьому посла Фотіча поденервованим голосом, що американський президент хоче ще раз рішуче заявити князеві-реґентові та його урядові, що на його погляд, всі дальші осяги держав оси, хоча б тільки у дипльоматичній ділянці — мусять уже раз покінчитися. Американський президент повідомив далі, що закон про допомогу Англії певно перейде успішно через сенат і дасть змогу Америці стримати усіми середниками новопорядок в Европі. Америка буде в силі у майбутньому успішно допомогти всім европейським, сухопутнім державам, які захочуть протиставитися тому новопорядкові«.

А що в Югославії?

„Ноєс Вінер Таґблят" довідується на основі закордонних інформацій штокгольмської преси, що анґлійський загал все ще нічого не знає, про справжні вислідн останньої подорожі Ідена і ґен. Дила на Близький Схід і на Балкан. Поки це виясниться, поденервування в Лондоні зростає. Найбільше турбуються тепер Югославією.

»Настрої в тій справі дуже розхитані в Лондоні. З одного боку відчувається зовсім нескриваний неспокій, з другого — чується зовсім недвозначні погрози та благальні відклики до югославянської »чести«. Для обдурених штукарів у Лондоні очевидно зовсім ясне, що ця югославянська »честь« вимагає, щоб Югославія станула по стороні Англії. Таким чином появляються в англійській пресі голоси »підбадьорення«, мовляв, — Югославія повинна взяти собі за приклад Грецію, яка своєю поставою і боєвістю »прославилася по всі часи«. Далі пишуть, що англійський посол у Білгороді добився врешті мин. суботи розмови з югославянським князем-реґентом Павлом. Про зміст цієї розмови не пишуть ні слова, але в Лондоні не сумніваються, що посол пішов по лінії остороги і погроз, рівнобіжно з нечуваною спробою Рузвелта встрявати у внутрішньо-европейські та зокрема югославянські справи. Факт, що Анґлія спирається тепер не тільки на матеріяльну підтримку Америки, але потребує її також як дипльоматичного секунданта, — пояснює англ. міністерство закордонних справ тим, що взаємини між Анґлією та Півн. Америкою є вже нині такі тісні, що в деяких справах закордонна політика обох урядів вповні покривається. Тому й може вона працювати на зміну«.

Супроти тої цілої анґлійської метушні, Югославія займає, — здається — доволі спокійне й розважливе становище. **„Дойче Альґемайне Цайтунґ"** наводить передові статті чільних білгородських щоденників „Време" і „Політики", в яких остерігають югославянське населення перед спробами всяких темних сил, що зміряють викликати затривоження в масах.

»Югославія, — пише »Време«, — що через своє географічне положення є важливим причілком на південному Сході, є більше, ніж хто, наражена на війну нервів. Вона витримала вже багато наступів підбурювання, але ні один із них не дорівнював силі теперішнього наступу на нерви народу. З приходом німецьких частин до Болгарії, створилося на Балкані нове положення, з яким реальна політика Югославії мусить рахуватися. На неї натискають, щоби зробила вирішний крок і в цю ситуацію втискаються саме певні закордонні впливи у формі тривожних поголосок. Вчорашня заява премієра і його заступника у пресі, підкреслюють усе таки, що це рішення буде зроблене і переведене виключно в інтересі югославянського народу...

Якщо Югославія на щось рішиться, то кермуватиме цим рішенням тільки її дотеперішня політична лінія. Іншими словами — мир і самостійність можна буде зберегти виключно при співпраці з цими державами, які досьогочасним своїм становищем супроти Югославії доказали, що пошановують югославянський нарід та його життєві права. Тому Югославія може спокійно дивитися у майбутнє. На очах повстає нова Европа й у ній дістане самостійна і миролюбна Югославія таке місце, яке їй належиться в міру її значіння, як господарського і політичного чинника«.

НИНЦІЙ ОРСЕНІҐО МАЄ ПОКИНУТИ БЕРЛІН.

„Дойче Цайтунґ ін ден Нідерлянден" повідомляє: В поінформованих кругах Берліна заявляють, що внедовзі покине німецьку столицю дотеперішній амбасадор Апостольського Престолу папський нунцій Монсіньоре Орсеніґо. Він повернеться до Ватикану. Про його наступника нема ще згадки. Знавці є тієї гадки, що буде ним молодший представник ватиканської дипльоматії з найближчого оточення Папи. Мав він останніми часами виконати чимало важливих доручень. КТВ.

25 ВІДСОТКІВ АМЕРИКАНСЬКИХ ТРАНСПОРТІВ ПІШЛО НА ДНО.

ШТОКГОЛЬМ, 10. III. — Американська пресова аґенція „Юнайтед Прес" подає: Американський контрадмірал Стерлинґ заявив, що в останніх тижнях мабуть 25 відсотків усіх американських транспортів для Анґлії пішло на дно. На випадок — сказав контрадмірал Стерлинґ — коли з весною німці змінять війну підводними човнами і коли би не можна було прийняти ніяких інших протизасобів, Анґлія втратить усі ті користи, що вона їх придбала шляхом бльокади й анґлійці могли би згинути з голоду. Дальше контрадмірал Стерлинґ вказав на те, що Анґлія дошкульно потребує военних кораблів для охорони транспортів.

БРИТІЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ „СПЕЙБЕНК" ПІШОВ НА ДНО.

БЕРЛІН, 10. III. — Анґлія закупила на Далекому Сході і в Злучених Державах велитенські кількости сирівців, між ними 64.000 тон ґуми й крім того кілька тисяч тон цинку та цини. Один з перших кораблів, який мав перевезти ввесь цей вантаж до Анґлії, не доплив до мети. Як з Ню-Йорку повідомляють, британський вантажний корабель „Спейбенк", містоти 5.154 тон, що плив до Ліверпулю з вантажем ґуми й цинку, пішов на дно. Здогадуються, що згаданий корабель затопив один із німецьких контрторпедовців, які оперують на океані.

Бої на грецькому фронті

РИМ, 9. III. — Головне Командування Італійської армії подає:

Італійське летунство, що діє на **грецькому фронті** бомбардувало розривними бомбами й обстрілювало скорострільним вогнем ворожі табори, зосередження й оборонні становища ворожих військ.

У північній Африці ворог знову заатакував Джіярабуб. Італійці відбили цю атаку. Італійські літаки успішно бомбардували пристань у Бенґазі, одну летунську базу та одну кольону ворожих вантажників.

У східній Африці ворожі літаки атакували одну місцевість в Еритреї, але не спричинили ніяких шкід.

Ловецькі літаки німецького летунського корпусу звели підчас свого перелету над Мальтою летунський бій з ворожим летунством. Вони зістрілили тоді один літак типу Гюрикен та один типу Бленгейм. У спадному леті німецькі літаки спричинили пожежу водолітака типу Сандерленд. Пожежу викликав обстріл скорострілу.

На **Середземному морі** затонув ворожий военний корабель середньої містоти. Причини затоплення не устійнили. Більшість залоги цього корабля встигла врятуватися.

Розмови Ідена в Каїрі

БЕЙРУТ, 10. III. — Міністер закордонних справ Іраку, Наші ель Суейді, прибув до Каїра, де мав довшу розмову з мін. Іденом. В египетських кругах підкреслюють, що Іден натискає на Ірак, щоб він покинув свою політику невтральности, одначе недавна заява премієра Іраку про збереження тотальної самостійности Іраку викликала велике враження.

Іден візвав до Каїра також **ґен. Сматса**, премієра Південно-Африканської Унії, та відбув з ним довшу розмову. Одначе після невдатних відвідин Анкари й Атен Іден не міг подати ґен. Сматсові добрих новин. Після відвороту Анґлії з Балканів, її становище у східній частині Середземного моря та у країнах Близького Сходу поважно загрожене.

Новинки

КАЛЕНДАР

БЕРЕЗЕНЬ

11. Вівторок — Порфирія
12. Середа — пр. Прокопа

— ПОШУКУЄМО АГЕНТА(ІВ) до аквізиції оголошень в Кракові й на провінції. Зголошення з життєписом і порученням УДК. — Українське Видавництво. 1016 1-3

БЕРЕЗНЕВЕ, 3. ЧИСЛО »ІЛЮСТРОВАНИХ ВІСТЕЙ« за 1941 рік незвичайно цікаво й живо зредаговане. На його зміст складаються: Поезії: Святослав Ольшенко-Вільха: Надхніння. Л. Отаманець: Морозенко. — День української книжки й преси в Шангаю. — С. Львівський: Шевченко в народніх переказах. — Характерник: У Шевченкові роковини. — Інж. Гр. Божок: Українці в Єгипті. — О. Годунько: Лемківські загадки. Б. Ловецький: Многостріч. — Наші мистці в Німеччині. — В. Кархут: Пісок на камені. — В. Василенко: Театр у Холмі. — Огляди й рецензії. — Памфил Шпонька: Білі Хорвати. — Ребус ч. 3. — Шахова задача ч. 1. — Стор. 16, 4°, в тексті 22 ілюстрацій, крім того на останній сторінці є »Іюстрації до Кобзаря« Ека, незвичайно дотепно підібрані сатиричні малюнки з нашого сучасного життя. Це Шевченківське число »Ілюстрованих Вістей« повинно бути в кожній українській хаті.

УКРАЇНКИ — ВДОВИ по б. урядовцях б. польської держави з теренів зайнятих Совітами подадуть негайно до УЦК в німецькій мові такі дані: 1) Імя й прізвище вдови, 2) Імя чоловіка й дата уродження, 3) Віроісповідання чоловіка й національність, 4) Число актів спенсіонування, 5) Дата уродження вдови, 6) Звання чоловіка, 7) Дата переходу на емеритуру, 8) Місце теперішнього перебування, 9) Висота побираної за часів б. польської держави вдовичої платні, 10) Завваги, 11) Посвідка місцевого УДК, або Делеґатури УДК. — Відділ Праці і Сусп. Опіки при УЦК. (Краків, Зелена 26/ III, м. 7).

СЕКЦІЯ ТОРГОВЕЛЬНИКІВ ПРИ УДК У КРАКОВІ подає до відома, що в середу, 12. III. ц. р., відбудуться в год. 19.30 в салі Харчівні УДК, при вул. Зеленій 7/Іповерх, СХОДИНИ українських торговельників, на які просимо всіх українських торговельників прибути. Справи дуже важні й актуальні, тому приявність усіх конечна! — Голова.

УКРАЇНСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ У КРАКОВІ взиває всіх своїх довжників, щодо яких настав або вже перейшов речинець вирівнання одержаних зворотних допомог, негайно їх вирівнати, бо в противному випадку буде УДК, на жаль, приневолений візвати їх поіменною оповісткою у пресі.

— ВБИВСТВО ІҐО СИМА У ВАРШАВІ. В пятницю 7. березня ц. р. якийсь поляк застрілив члена німецької народности Іґо Сима, керманича варшавського театру у його власній хаті. З приводу цього гидкого вчинку шеф варшавського дистрикту, ґубернатор д-р Фішер, наказав арештувати більшу кількість заручників, заборонив полякам до 7. квітня ц. р. всякі мистецькі вистави у польських театрах, гостинницях, варієте, кабаретах і т. д. і пересунув поліційну годину від 20—5 години. Одночасно ґубернатор зазначив, якщо впродовж 3-ох днів не повідомлять німецьку владу про прізвище виновника, заручників розстріляють.

Короткі вістки

— ВІДЕНСЬКИЙ весняний ярмарок відкрили 9. ц. м. Після промови керманича німецької орґанізації праці д-ра Лея, намісник Відня, Бальдур фон Ширах проголосив віденський ярмарок відкритим. Він потриває цілий тиждень.

— АНҐЛІЙСЬКА адміраліція признался до затоплення двох стежних суден, „Рамільо" й „Саддерс".

— БІЛГОРОДСЬКИЙ часопис „Време" пише, що в найближчому часі дійде до повного успокоєння на Балканах.

— ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ прибуло біля 130 тисяч збігців з Европи, в тому майже 100.000 жидів.

— АНҐЛІЙСЬКИЙ МІНІСТР хліборобства видав горячий заклик до селян і огородників, щоб засіяли кожну пядь землі, бо найближче майбутнє може бути дуже важке для Анґлії.

— В ЛОНДОНІ дивуються, що турецький уряд присвячує так багато часу на підготову відповіді на письмо Фірера.

— В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ є тепер 25 штрайків у різних галузях военного промислу, що значно гальмують военну продукцію.

— ФРАНЦУЗЬКІ робітники зголошуються щораз більше до праці в Німеччині. Тижнево біля 1.500 французів голоситься до праці.

— В ЦАРГОРОДІ вибухла паніка серед жидів і анґлійців, що масово вибирають гроші з банків.

— АМЕРИКАНСЬКИЙ бомбовик, що вилетів з Ню-Орлеану, пропав був без вісти. Недавно найшли його решітки біля озера Сальвадора. З-поміж 3 людей залоги вдалося врятувати двох летунів.

— АНҐЛІЯ втратила в останньому тижні 2 великі кораблі по 10.000 тон, навантажені мясом. Брак мяса відчувається в Анґлії щораз більше. Мясарі не одержують відповідних приділів товару, тому населення великих міст не дістає мяса на картки.

Шевченківська академія в Кракові

Український Допомоговий Комітет у Кракові уладжує у 80-ті роковини смерти Т. Шевченка СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ в суботу 15. березня в год. 19.30 в салі Старого Театру.

Програма академії:

I.

„Заповіт" — хор „Сурма";

Відкриття — слово Голови УДК д-ра В. Загайкевича;

„Гайдамаки" — рецитація м-ри Марії Гарасовської-Дачишинової;

„Ой, Дніпре мій, Дніпре" і „Гетьмани"— баритонове сольо м-ра О. Стецури.

II.

Тарас Шевченко — реферат Евгена Маланюка;

„Лічу в неволі" — рецитація м-ра Ю. Ґеник-Березовського;

„Хор підземних ковалів" і „Косар" — хор. „Сурма".

Національний гимн.

Диригент хору „Сурма" — проф. Богдан Пюрко. — При фортепяні п. Марта Колтунюківна.

Білети в ціні від 1—5 зол. скоріше в канцелярії УДК у Кракові, вул. Льоретанська ч. 18, в дні академії при касі. Добровільні датки на зимову допомогу.

Два торпедовці і 10 кораблів пішло на дно

БЕРЛІН, 10. III. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

Рухи німецьких частин у Болгарії, де панує сприятлива погода, відбуваються далі згідно з пляном.

Один підводний човен повідомив про затоплення пятьох озброєних торговельних кораблів, загальної містоти 33.000 тон, що плили під сильним конвоєм. Підчас випадової акції проти полудневo-східнього побережжя Анґлії німецькі швидкоплавні човни заатакували сильно бережені транспорти, що плили під конвоєм, і знищили два британські торпедовці і шість озброєних торговельних кораблів, загальної містоти 28.400 тон, у тому два великі кораблі-цистерни, не зважаючи на нагальну оборону. Німецькі спадні літаки й бомбовики заатакували вчора з успіхом військові обєкти на Мальті. Від бомб важкого калібру вибухла сильна пожежа в маґазині торпед. Німецькі ловецькі літаки зістрілили ворожий ловецький літак, бомбовик і водолітак типу „Сандерленд", що почав горіти. Далі літаки, які відбували стежні збройні лети над Північним морем, затопили один торговельний корабель містоти 1.200 тон і важко ушкодили три інші кораблі. Поодинокі німецькі бомбовики переводили вчора атаки на летовища в полудневій і середущій Анґлії та заподіяли великі знищення в ганґарах і схованах. Підчас сміливих атак у спадному леті на одну важну фабрику военного промислу коло Неверку та на іншу фабрику военного промислу недалеко Брістолю поцілено бомбами фабричні галі та інші обєкти.

Ворожі літаки не налітали на Німеччину ні вдень, ні вночі.

Підчас атак на фабрику военного промислу коло Неверку відзначилися залоги двох боевих літаків, а саме: пор. Кнавт з підстаршинами: Шумом, Гелем, Мелером та Берґером і поручники: Равдольф і Гецмахер із підстаршинами Гренером і Ганом.

Італійці краще воюють як загально думають

ЛОНДОН, 10. III. — Останніми днями вернувся до Лондону один вищий старшина британських панцирних відділів. Він заявив, що це хибна думка, коли думають, що італійські війська ставили слабий опір британським відділам. При тому він сказав: „Італійці воюють краще, як про те загально думають. На жаль, більша частина їх піхоти озброєна тільки у кріси. Це вказує на велику відвагу, коли хтось так озброєний іде проти танків. Не багато знаю такої піхоти, без огляду на її державну приналежність, щоби відважилася на щось такого. Малі італійські повзи воювали дуже хоробро у Бенґазі". Анґлійський старшина з признанням висловлюється про лібійські війська, особливо про відділи, що воювали у Сіді-ель-Барані.

Великі втрати Анґлійців

РИМ, 10. III. — Італійський щоденник „Джіорнале д'Італія" подає підсумки втрат Великої Британії на морі й у повітрі за час від 11. VI. 1940 до 5. III. 1941 р. Образунок „Джіорнале д'Італія" спирається на даних з італійських военних комунікатів і обіймає тільки ті анґлійські втрати, що їх спричинили італійські збройні сили. Отже у цьому часі італійці зістрілили 805 і знищили на землі 213 ворожих літаків. Крім цього треба здогадатися, що вони зістрілили ще 99 літаків. Італійці затопили 20 боевих надводних одиниць, ушкодили 87, сторпедували 14, затопили 26 підводних човнів і ушкодили 3. Італійці затопили 58 торговельних кораблів, ушкодили 3, затопили 7 кораблів цистерн і сторпедували 2. До того слід додати ще французькі втрати до підписання перемиря з Францією. Саме тоді італійці зістрілили 20 літаків і знищили на землі 29, затопили 2 военні кораблі і сторпедували та ушкодили по одному военному кораблеві.

40 літ військової служби ґенерала фельдмаршала Вільгельма Кайтеля

Дня 9. ц. м. минуло 40 літ, як теперішній ґенерал-фельдмаршал Вільгельм Кайтель, шеф Головного Командування Німецьких Збройних сил, вступив до військової служби. Ур. 22. IX. 1882 в Гельмшероде, вступив 9. III. 1901 р. до 46. полку полевої артилерії. По році став ляйтнантом, в 1914 р. сотником. Цілу світову війну перебув на фронті. Від 1920 р. служив у Райхсвері. Від 1929 р. кермував він орґанізаційним відділом у міністерстві Райхсвери. В 1934 р. став ґенерал-майором, у 1935 р. начальником військового відділу у військовому міністерстві. В 1938 р. Фірер іменував його шефом Головного Командування Збройних Сил. На цьому відповідальному становищі ґен.-фельдмаршал Кайтель працює до сьогодні, як один із найближчих співробітників Фірера.

— ПІДЧАС 45-денного німецького наступу на Францію у травні й червні 1940 р. французи втратили 2,600.000 старшин і вояків. Їх вбили, ранили, взяли в полон, деякі знову пропали без вістки. Загальна кількість ранених досягла 120.000, вбитих 100.000.

— ФІНЛЯНДСЬКИЙ адмірал Шульц заявив, що военне положення Анґлії щораз гіршає, бо вона постійно тратить свої сили, коли Німеччина все скріпляє свої становища й сили. У висліді — мусить прийти перемога Німеччини.

З українського життя

„ГРИЦЬ" У ВІДНІ.

Щоб могти якслід оцінити працю аматорів „Студії", театральної Секції при УНО у Відні, що увінчалася таким гарним успіхом в дні 1. ц. м. у виставі „Ой, не ходи Грицю", треба знати, скільки праці, часу й запалу вложили в підготову її режисери **пп. К. Кулик, Кобздай і Ю. Мохнацький** та виконавці роль. Коштом недоспаних ночей (проби тривали нерідко поза 24 год.), щоб могти ще наступного дня бути на викладах (аматори, це студенти, члени Т-ва „Січ"), з гідною підкреслення дисципліною, з охотою — ось тло, на якому розвивалася праця. Вистава викликала була живе зацікавлення, білети розкуповувано вже в передпродажі, програмки й запрошення розійшлись масово, за ними розпитували й домагались. І не диво, що саля була виповнена до останнього місця, а вечором при касі був такий натовп, що виставу мусіли почати з опізненням.

Вже в першій дії можна було пізнати, що праця вложена в підготову вистави не пішла на марне. Рівень гри аматорів був рівний, ніхто надто не вибивався, ніхто не оставав дуже позаду. Маруся (О. Фроляк), Грицько (Б. Наконечний), Хома (Б. Кишакевич) й Дарина (В. Юркевич) стояли на висоті завдання. Маруся й Грицько вживалися в свою ролю наче справжні артисти, творили ідеальну пару, Хома був добрий під кожним оглядом, Дарина ж своєю природністю направду захоплювала. Найслабше випав Потап, та на нашу думку режисери звернули на нього замало уваги, а вже неясним являється, яким чином зявився він на сцені якслід неодягнений.

Голосово аматори не представлялися блискуче, але й не зле. Поважна й пильна праця й тут знайшла свою нагороду: не міцні голоси, але гарно зіспівані, підібрано вміло й старанно.

Креація Марусі, що її відтворила по-мистецьки **Ольга Фроляк** нагадувала найкращі креації Лесі Кривіцької: глибоке вжиття в ролю, повне опанування її й розуміння психіки героїні. Гідним її партнером був Грицько, що його відтворював **Б. Наконечний**. Від першої до останньої дії не випав зі своєї ролі, чи в радості, чи в люті — був таким, яким уявити собі можна Грицька. З інших капітально відіграла свою ролю в першій дії Вустя, мати Марусі (**М. Височанська**) й Дмитро (**Ю. Мохнацький**). Хори доповнювали цілість.

Неостаннє слово належиться **Б. Весоловському**, в якого руках спочивав фортепяновий провід, та суфлерові **Ю. Фещенко-Чопівському**.

Як усюди, так і тут були деякі недотягнення, яких можна було уникнути: це задовгі перерви між діями (причина: повільне змінювання декорацій), інколи задовгі перерви в діяльоґах, дрібку замале звернення уваги на характеризацію.

Дохід з вистави призначено на допомогу українському студентству, про що, безпосередньо перед третьою дією, говорив у своїй короткій промові през. ЦеСУСа, **інж. Д. Равич**, закликаючи при цій нагоді віденську украніську кольонію до співпраці з саме основаною клітиною ДОФУС у Відні.

Кривдою було б не згадати зразкового порядку й ввічливости впорядчиків, яких очолював **студ. Турко.**

Вистава „Ой, не ходи Грицю", що її відіграло українське студентство, зорґанізоване в театральній секції УНО „Студія", доказала, що тісна співпраця старших з молодими, поважна праця й запал мусять завсіди дати гарні осяги: моральний і матеріяльний успіх та причинитися до пропаґанди українського імени: на виставі були присутні крім німців — італійці, словенці, словаки, чехи й інші.

Орест Ікаренко.

Українсько-югославянський вечір у Берлінському Гумбольдт-Клюбі

До німецько-закордонного академічного клюбу Гумбольдта в Берліні, що обєднує студентську молодь усіх країн, належить і значна розмірно ґрупа українського студентства. Заходом цієї ґрупи, завдяки студ. Логинові з Дофуса, влаштовано в домівці Клюбу, в середу 5. березня, югославянсько-український „Мішаний Вечір". В програму тієї дійсно милої імпрези ввійшли повітальні промови, виступи української й югославянської капелі, національні та товариські співи й танки.

На вечір прибуло багато студентства югославянського та українського, а також інших країн, головно зі сходу. Українська ґрупа пописалася своїми вдалими виступами. Атракцією вечора був дует Михайліва й Коха (сольоспів при акомпаніяменті бандури). Мило випали пісні хору Степаняка. Також югославянську ґрупу під проводом п. Мілорадіча, яка уступала українській тим, що не мала національних одягів, гучно оплескувала саля. Цілість пройшла в симпатичному, культурному настрою. Мило вражала приявність старшого українського громадянства.

КТВ.

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., ¼ сторінки 180 зол., ⅛ сторінки 150 зол. ⅟₁₆ сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. Курс 1 нім марки 2 злоті; 1 чеської корони 20
При висилці грошей все треба подави на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. 230-39
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79